

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

1. ПРАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ СТРАТЕГИЈЕ

Чланом 38. став 1. Закона о планском систему („Службени гласник РС“, број 30/18), утврђено је да документ јавних политика на републичком нивоу, усваја Влада, осим ако је другачије прописано посебним законом, док је Закључком Владе 05 број 46-10187/2020 од 10. децембра 2020. године, којим су усвојене Полазне основе за успостављање политике државног власништва (у даљем тексту: Полазне основе) дефинисано да ће се изградити и усвојити Политика државног власништва као стратешки документ, који ће обезбедити ефикасно управљање државним предузећима, а ради побољшања добробити грађана Републике Србије.

2. РАЗЛОЗИ ДОНОШЕЊА СТРАТЕГИЈЕ

Стратегија државног власништва и управљања државним предузећима за период од 2021. до 2027. године (у даљем тексту: Стратегија) усваја се први пут у Републици Србији и то је јединствени акт јавне политике који регулише област државног власништва.

Стратегија представља оквир стратешких мера и активности које су усмерене ка реализацији развоја политике државног власништва, пре свега кроз свеобухватно и уједначено управљање привредним субјектима који су у власништву Републике Србије, као и остваривању стратешких и развојних циљева и заштите општег интереса Републике Србије.

Иницијатива за израду Стратегије је потекла из Изјаве о програму, 05 Број: 337-11939/2019 од 2. децембра 2019. године, којим се прихватају ревидирани циљеви мере економске политике до краја 2019. и за 2020. годину у оквиру трећег разматрања резултата програма подржаног Инструментом за координацију политике (Policy Coordination Instrument) договорени са Међународним монетарним фондом, где се Република Србија обавезала да изради документ власништва и управљања за предузећа у државном власништву.

Такође, Полазним основама је утврђено да ће се изградити и усвојити Политика државног власништва као стратешки документ, који ће обезбедити ефикасно управљање државним предузећима, а ради побољшања добробити грађана Републике Србије.

Стратегија је израђена уз подршку Европске банке за обнову и развој (ЕБРД) која је ангажовала консултанте Nestor Advisors, Ernst & Young д.о.о. Београд и БДК Адвокате (Конзорцијум) како би израдили оквир за власништво и корпоративно управљање државних предузећа у Републици Србији, пре свега кроз помоћ Министарству привреде у развоју успостављања Политике државног власништва.

Приликом израде Стратегије коришћене су и студије израђене током интензивног рада Министарства са међународним институцијама у циљу остварења истраживања система корпоративног управљања у јавним предузећима, и то у спровођењу пројеката „Перформ“ студија „Ниво корпоративног управљања у јавним предузећима чији је оснивач Република Србија“, као и спроведених истраживања затеченог нивоа корпоративног управљања у сарадњи са Међународном финансијском корпорацијом (IFC).

Наиме, доношење јединственог стратешког документа представља значајну промену за Републику Србију, те је на основу тога Министарство привреде, у складу са Законом о министарствима израдило јединствени стратешки документ политике државног власништва.

3. СТРУКТУРА И ПРИОРИТЕТИ СТРАТЕГИЈЕ

Структура стратегије дефинисана је Законом о планском систему Републике Србије, па тако Стратегија обухвата визију, општи циљ, посебне циљеве и мере.

Визија Стратегије је професионално и одговорно власничко управљање државних предузећа, који одговорно и дугорочно штити и одржава вредност портфолија државних предузећа и квалитетно успостављен систем доброг корпоративног управљања у државним предузећима којим је осигурано да она доприносе економској ефикасности и конкурентности привреде.

Када је реч о стратешким приоритетима Стратегије, они су дефинисани у виду једног општег и четири посебна циља.

Општи циљ Стратегије огледа је одрживом и ефикасном управљању друштвима у власништву Републике Србије, што одражава посвећеност Владе реформи државних предузећа и повећању користи од државног власништва за грађане. Постизање општег циља подржавају четири посебна циља, а сваки од њих повезан је са мерама које би требало да доведу до постизања тих циљева.

Посебни циљеви Стратегије, на чијој реализацији се базира остварење постављеног општег циља, су:

Посебни циљ 1 - уједначавање правног оквира за успостављање општих правила о власништву и управљању предузећима у власништву РС којим ће се смањити дисперзија која може довести до нејасних циљева, и подржати раздвајање улога државе као власника, креатора политика и регулатора. Постојање јединственог референтног документа који јасно одређује улоге и одговорности акционара/чланова, одбора и руководства државних предузећа, омогућава доследну примену политике власништва у свим државним предузећима;

Посебни циљ 2 - централизација одговорности и надлежности државе у погледу власништва која ће донети већу независност и фокус на вршење власничке функције, као и промовисати већу кохерентност и доследност у вршењу ове улоге у свим државним предузећима, те омогућити ефикаснији надзор;

Посебни циљ 3 - развој јединственог оквира власништва и управљања за сва предузећа у власништву РС којим ће се допринети усклађивању са модерним правилима корпоративног управљања, истовремено водећи рачуна о правилној идентификацији, надокнади трошкова и извршењу некомерцијалних обавеза које су својствене већини државних предузећа. Успостављање јединствених механизма за постављање циљева, мерење и праћење учинка и извештавање о њима такође ће допринети усклађивању стратегија и циљева појединачних државних предузећа са општим циљевима и разлозима за државно власништво.

Посебни циљ 4 - успостављање, развој и унапређење корпоративног управљања у предузећима у власништву Републике Србије, где ће се успоставити одговарајући механизми за избор чланова одбора, довешће до тога да управљачка тела и руководство имају одговарајуће вештине и стручност и довољан ниво независности, што им омогућава да извршавају своје задатке. Правилан оквир корпоративног управљања дефинише одговорност и одговорности за резултате пословања државних предузећа и успоставља функцију управљања ризицима и контролно окружење.

4. МЕРЕ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ПОСТАВЉЕНИХ ЦИЉЕВА И ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ПРЕДЛОЖЕНИХ РЕШЕЊА

Постављени општи и посебни циљеви Стратегије реализоваће се спровођењем појединачних мера, које су ближе дефинисане у Стратегији кроз понуђен преглед мера за реализацију по појединачним циљевима и њихово детаљно образложење.

Поред наведеног, Акционим планом ће бити предвиђене конкретне мере и активности које ће се предузети ради обезбеђења услова да се циљеви Стратегије реализују, одређени носиоци и партнери за спровођење тих мера, као и рокови и средства за њихово спровођење.

5. ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА ПОТРЕБНА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ СТРАТЕГИЈЕ

За сам поступак усвајања Стратегије нису потребна финансијска средства, док ће за спровођење Стратегије детаљна процена финансијских средстава бити утврђена по дефинисању Акционог плана.